

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

ЧЕТВЕР

23

СІЧНЯ

1958 року

№ 2 (552)

Ціна 20 коп.

Чит. год. А.Б.

№ 2

7-843199

Сумлінно, творчо попрацювали
в цьому семестрі більшість сту-
дентів нашого університету.

Відмінні і добри оцінки, що за-
повнили їхні залікові книжки,
дають їм повне право на якнай-
кращий відпочинок.

Честь факультету — твоя честь

Коли зустрічаються представники різних факультетів, часто виникає суперечка. «Чий факультет кращий?». Ніхто не хоче уступити. «Звичайно, мій». Часто це кажуть, не задумуючись, чим же кращий третій факультет і що ти зробив для того, щоб він став кращим. Говорити — всі майстри, а ось на ділі довести, що тобі дорога честь факультету, довести це своїми успіхами в навчанні, свою активною участю в громадському житті факультету — це вже справа складніша.

Особливо зараз, в дні сесії, дуже видно, хто добре попрацював і успіхами своїми підтримує честь факультету і хто ганьбить його.

Високо несуть прапор нашого факультету студенти Полоса (І курс), Ковалевський, Ружицький, Грищенко (ІІІ курс), Авербух, Кузнецова (V курс). В цю сесію вони виявили

кідмінні знання пройденого матеріалу.

Та, на жаль, на нашему факультеті є люди, які тягнуть нас назад. Ганьба студентам Юрковій (ІІІ курс), Александровичу (І курс), Бадашковій (V курс), які одержали двійки. Видно, вони цілком байдужі до чести факультету, як і до власної чести. Бадашкова одержала «нездовільно» з спеціального предмету. А недалеко час, коли вона стане педагогом, — пропущене важко буде нагнати штурмівщиною. Знання даються систематичною практикою, і обов'язок кожного з нас — сумлінно працювати, творчо засвоюючи новий матеріал. Тільки в такому разі з повним правом можна сказати: «Ні, саме мій факультет найкращий».

Л. МАЛІВАНОВА,
студентка ІІІ курсу геолого-
географічного факультету.

Говорять викладачі

Ділячись враженнями про підсумки екзаменів з психології на ІІІ курсі історичного факультету, доцент Л. Я. Беленька розповіла:

— Знаючи студентів курсу на протязі кількох років, я хочу відзначити, що значна частина з них багато працює. Декілька слів про студента Висоцького. В минулому це по успішності середній студент. В цьому році він багато попрацював, виявив глибокі знання з виучуваного матеріалу. По його відповідях на екзамені видно, що людина росте. Це ж можна сказати і про студента Бабанського.

Глибокі знання виявили під час екзамену студенти Варварецький, Саніна, Резнік, Калинович.

Разом з тим, деякі студенти — Красильников, Луньова, — яких я добре знаю по І курсу, де викладала логіку, працюють нижче своїх можливостей.

Про те, як пройшов екзамен на ІІІ курсі з «Історії робітничого руху в Росії в другій половині XIX століття», розповіла кандидат історичних наук З. В. Першина.

Студенти, що прослухали цей спеціальний курс, виявили значний інтерес до вивчення революційних традицій російського пролетаріату, вдумливо і серйозно знайомились з початковим періодом революційного руху в нашій країні.

Багато студентів на протязі всього навчального семестру вивчали браїл класиків марксизму-ленінізму з даної проблеми, найважливіші документи і матеріали, читали меморіальну літературу. Така робота принесла користь. Глибокими і змістовними були відповіді студентів Рябова, Кашковського, Кравченка, Романенка, Цвяха, Оксентюка.

Разом з тим, окрім товариші безвідповідально поставились до вивчення спецкурсу. Розпочавши підго-

Про заліки з історії КПРС

Більшість студентів виявили добре знання з історії КПРС, глибоко засвоїли матеріал ювілейної сесії, присвяченої 40-річчю Великого Жовтня.

Відмінники навчання та Хурдель, Наконечна (І курс історичного факультету), Скрипниченко, Вейде, Піцарі, Леонова, (ІІ курс географічного факультету) та інші за активну участь у семінарах були звільнені від складання заліків.

Глибокі знання виявили при складанні заліку студенти геолого-географічного факультету (викладач — А. П. Іванов) та історичного факультету (викладач — І. В. Ганевич).

Ряд студентів — Массіні, Демчинська, Осадча, Тод, Липпасова, Філатов (ІІ курс біологічного факультету), Бокова, Познанська (І курс географічного факультету) та інші — заліки не отримали. На протязі року ці студенти пропускали семінари, погано готовувались до них, в результаті вони не могли відповісти на елементарні питання.

На заліку виявилася цілковита необізнаність студентів І курсу біологічного факультету з питань поточного політичного. І не дивно. 11 студентів цього курсу, що проживають в гуртожитку (128 кімнат, староста Схрімович), не виписують газет, не слухають радіо, не відвідують чергового кутка.

М. ДИХАН.

ПІДСУМКИ І ЗАВДАННЯ

Кожний студент повинен підготувати до заліку з політичної економії соціалізму матеріал з усіх тем прочитаної частини курсу, з якої лише дві теми: «Матеріально-виробнича база соціалізму» та «Суспільна власність на засоби виробництва — основа виробничих відносин соціалізму» — не винесені на семінари. З усіх останніх були проведені семінарські заняття. Але й питання не семінарських тем висвітлювалися при проведенні семінарських заняття. На семінарських заняттях, як правило, розглядалися вузлові, найбільш принципові питання теми. Тому успіх підготовки студентів до заліків залежав, в першу чергу, від їхньої систематичної роботи над першоджерелами і матеріалами, рекомендованими до семінарських заняття. В більшості груп, якими я керувала на історичному, філологічному і фізико-математичному факультетах, семінарські заняття проходили дуже активно. Особливо активно проходили ці заняття в групах історичного факультету, в першій і другій групах російського відділу філологічного факультету і в групах механіків і фізиків-молекулярників фізико-математичного факультету.

Заліки, проведені в цих 9-ти групах, показали, що основна маса студентів сумлінно вивчала необхідні першоджерела і матеріали, тому і заліки ці складено успішно. Частина студентів, що добре готовувалася до семінарських занятт (декілька чоловік в групі), одержала залік без спеціального опитування.

Рідкісними були випадки, коли виявлялася погана підготовка до заліків. Як правило, це були студенти, що з різних причин пропускали лекції і семінарські заняття, погано підготували над засвоєнням курсу на протязі семестру. До них відносяться Вартанян, Карпенко, Теслененко, Хохлова (група астрономів). Вони пропустили приблизно 50% занятт. Студенти та. Перекупка і Чеська (група фізиків-молекулярників) пропустили більшу частину заняття. На філологічному факультеті такими були студенти Донченко, Храковська, Чернецька, Недобой, Бруева, Ничепорук, на історичному факультеті — Ільницька, Резнік, Слянов, Давидова, Ткач та Зінченко. Всі ці товариши виявили неглибокі знання першоджерел, зводили їх підготовку лише до вивчення матеріалу здебільшого в рамках підручника політичної економії. А цього зовсім недо-

єкзаменаційна сесія — це культурний пункт і разом з тим розв'язка в житті студента за цілий семестр. Тому й готуються до неї з таким напруженням, їх чекають її з радістю і страхом.

На філологічному факультеті в ці дні переповнені кабінети, аудиторії. Сесія ще не закінчилась, але вже по результатах перших екзаменів видно, хто як готувався. Виділяються кращі групи і кращі студенти. Особливо треба відзначити ІІ курс українського відділу, де комсорг Гаяля Майданюк. Цей курс складає екзамени без жодної задовільної оцінки. З 52 чоловік 22 перші екзамени склали на «відмінно».

Всього 4 задовільні оцінки на ІІ російському (комсорг Лебедєва), але тут є й заборгованість.

Непогано йдуть справи на ІІІ українському (комсорг Зданевич). Тут ще немає незадовільних оцінок, але є декілька «задовільно».

Відбулося перше студентське

засідання першокурсників. Але не всі добре витримали його. Група українського відділу має вже більше десяти трійок, група російського відділу — біля десяти. Комсомольські бюро цих курсів (комсорги Вечорко і Шевченко) недостатньо попрацювали в період подготовки до сесії.

Через слабку підготовку деякі студенти ІІ курсу російського відділу (Єгоров, Єділович) дуже погано написали контрольний диктант з української мови, за що їх не були допущені до екзамену з цього предмету. Цей курс погано склав також екзамен з історичної граматики російської мови.

Особливо погані справи на ІІІ курсі російського відділу, де комсорг студентка Липінська. Тут вже 22 незадовільних оцінки. А 16 січня курс проявив недисциплінованість і неорганізованість: майже ніхто не з'явився складати екзамен з зарубіжної літератури.

Г. ШЕНДРИК.

і домовитися про засоби усунення цих недоліків.

Комсомольські і партійні групи повинні серйозно попрацювати над тим, щоб кожний студент не лише вивчав підручники і першоджерела, а й постійно читав газети, журнали («Комуніст», «Вопросы економики»), слухав радіо, слідкував за конкретною практикою комуністичного будівництва і вмів правильно використати конкретний матеріал для кращого засвоєння курсу політичної економії соціалізму. Мабуть необхідно буде з цією ж метою в другому семестрі організувати екскурсії на підприємства міста.

4. Факультетська стінна преса повинна приділити велику увагу питанням самостійної роботи студентів IV курсу над курсом політичної економії. Добре було б випускати спеціальні листки з приводу недоліків, а також позитивних сторін цього питання. Кожний випадок нерадивого ставлення до заняття повинен бути доведений через пресу до факультетської громадськості. Це, без сумніву, впливатиме позитивно.

5. Деяким студентам з слабким рівнем підготовки повинна бути надана допомога колективом груп. До таких студентів відносяться деякі незрячі товариши, яким важче працювати.

В другому семестрі з перших же днів не повинно бути допущено никаких послаблень у вимогах до самостійної роботи студентів.

Лиште при такому підході до справи можна буде домогтися глибокого засвоєння курсу і успішного складення екзаменів у період літньої екзаменаційної сесії.

Н. І. МАМОНТОВА,
старший викладач кафедри
політичної економії.

3 партійних зборів університету

Днями в актовому залі університету відбулися партійні збори, присвячені обговоренню рішень Грудневого пленуму ЦК КПРС. Присутні на зборах професори, викладачі та студенти з увагою прослухали змістовну доповідь завідувача відділом агітації та пропаганди міському партії т. Л. О. Ануфрієва.

В з'язку з тим, що підсумки наради представників комуністичних і робітничих партій обговорювалися на попередніх зборах, доповідач зупиняється лише на другому питанні, яке обговорювалося на Грудневому Пленумі ЦК КПРС — про роботу профспілок.

* * *

Партія вважає за необхідне, — говорити доповідач, — всебічно по-ліпшити діяльність профспілок. Профспілки — одна з найбільш масових організацій в системі нашого державного апарату, яка нараховує у своїх лавах понад 49 млн. чоловік. Профспілки ведуть різноманітну роботу серед трудящих. Грудневий пленум відзначив також, що в діяльності профспілок наявні серйозні недоліки.

Голове в роботі профспілок, — це підвищення їх ролі в господарському будівництві країни. Практика соціалістичного будівництва виробила прекрасні форми застачення трудящих до керівництва виробництвом.

Чимало роблять профспілки для підвищення їх ролі в господарському будівництві країни. Практика соціалістичного будівництва виробила прекрасні форми застачення трудящих до керівництва виробництвом. Чимало занесено в «Книгу трудової слави» нашої області т. Нежевенка, Дубчака, Козловій. 250 чоловік занесено в «Книгу трудової слави» нашої області. В результаті підвищення продуктивності праці деякі підприємства міста можуть перейти в цьому році на семигодинний робочий день.

В той же час ЦК КПРС відзначив на пленумі, що в керівництві змаганням ще багато формалізму. Профспілкові організації часто байдуже ставляться до низької якості роботи. Завод ім. Жовтневої революції, — каже доповідач, — в минулому році випустив недоброкісної продукції на 2 млн. крб., завод ім. Дзержинського — на 1 млн. крб.

Серйозну увагу доповідач приділяє ролі профспілок у житловому будівництві. Почин горьков'ян знайшов гарячий відгук в Одесі. Але з 2000 підприємств міста поки лише 30 розпочали будівництво своїми силами.

Профспілки повинні посилити свій контроль на підприємствах громадського харчування, турбуватися про виховання дітей робітників і службовців, боротися з пережитками капіталізму в свідомості деякої частини радянських людей.

Тов. Ануфрієв дав характеристику роботи вузівських профспілок міста, відзначив, що профспілки мало уваги приділяють якості підготовки спеціалістів. Багато питань навчальної і наукової підготовки знаходяться поза полем зору профспілок. Необхідно значно більше уваги приділити побуту студентів, по-ліпшити якість харчування і асортимент блуд у студентських ідалнях. Профком повинен турбуватися про студентів, що живуть на квартирах. Доповідач вказав на побуту роботу профкому фізико-математичного факультету університету. Краще працюють профорганізації хімічного і геологічного факультетів.

* * *

Доцент Д. С. Бельфор, виступаючи в дебатах, розповів про розвиток профспілкових спілок в Одесі, про активну участь профспілкової організації Одеського університету в здійсненні перших п'ятирічних планів, у розв'язанні величних завдань розвитку науки та культури, які стоять зараз перед колективом Одеського університету. Тов. Бельфор зупиняється на недоліках в роботі, вказує, що профспілковій організації університету невистачає ініціативи, бойовитості при розв'язанні питань побуту викладачів та студентів. Профспілкова організація стоїть останньою учбового процесу, погано керує питанням відпочинку вчених нашого університету. Недостатньо прогугує досвід кращих профспілкових груп університетської преса.

* * *

Голова профкому І. О. Соколов у своєму виступі вказував на недостатнє керівництво з боку партійної організації профспілковими організаціями на факультетах, на погану підготовку та проведення звітно-виборних профспілкових зборів, зокрема на фізико-математичному факультеті. В цьому році поліпшилась робота профкому. Але не всі члени профкому суміліно ставляться до своїх обов'язків.

Партійне бюро повинно більше цікавитися роботою профкому, більше допомагати в розв'язанні численних питань профспілкової роботи.

* * *

Про необхідність приділяти більше уваги профспілковій роботі говорив у своєму виступі доцент Т. Я. Сьоря.

— Наша профспілкова організація недостатньо приділяє уваги побуту вчених. Велика кількість науковців живе в тяжких умовах, не має достатньої житлової площини, а профком не втручається в цю справу.

* * *

Необхідно надати більше простору в роботі профспілкової організації, це розв'яже ініціативу профспілкових, підніме авторитет нашої організації, — говорить у своєму виступі тов. Шатух. — Профспілкова організація під керівництвом партійних органів може самостійно вирішувати окремі питання учбової та наукової роботи.

* * *

— Профспілковій організації та адміністративно-господарській частині, — сказав М. К. Симоненко, — треба проявити більше ініціативи в розв'язанні житлової проблеми.

Погано ми ще турбуємося про наших пенсіонерів, не цікавимося, як вони живуть, якої допомоги потребують, не завжди почесно проводжаємо наших старих товаришів, які йдуть на пенсію.

Треба, щоб члени профкому прислушались до голосу мас, цікавились, як живуть, як працюють члени профспілки. Тоді тільки можна оперативно відгукуватися на потреби робітників та службовців.

* * *

На зборах виступали також тт. Іванов, Тігай, Наконечний. Збори одночасно прийняли рішення, спрямоване на підвищення рівня профспілкової роботи, на виконання завдань, поставлених Грудневим пленумом ЦК КПРС.

РАДЯНСЬКІЙ ОДЕСІ 40 РОКІВ

Перемога робітничого класу і селянства

В. І. Ленін написав проект декрету про землю в ніч з 25 на 26 жовтня і ранком, знайомлячи з ним товаришів, сказав: «От тільки б оголосили його і широко розpublікувати і розповісти. Нехай спробують тоді забрати його назад! Ні, жартуєте, ніяка влада не спроможна була б відняти цей декрет у селян і повернути землі поміщикам. Це — найважливіше завоювання нашої Жовтневої революції. Аграрна революція буде здійснена і закріплена сьогодні ж». (Спогади про В. І. Леніна, т. I, стр. 544).

Прочитавши «Солдатську мысль», відсилайте №№ на село».

Але не дрімали і замасковані вороги селянства — есери і меншовики. Есери опублікували сфабриковану ними постанову «гromadян Северинівки», які пропонували «всім гromadянам Одеского повіту на вборах до Установчих зборів не віддати жодного голосу кандидатам партії більшовиків і висловити цим протест їхній політиці». Наступного дня була опублікована така ж постанова Великого Буялицького волисного земства. Але вже 16 листопада в статті «Вибори на Румунському фронті» есери змушені були визнати, що в скрімних частинах, де вони проводять «посилену роботу по вихованню та освіті» гromadян, «панує більшовізм». («Революційне дело», 8 листопада 1917 р., № 15).

Вибори до Українських Установчих зборів, які проходили в кінці грудня 1917 р.— на початку січня 1918 р., були яскравим свідченням банкрутства уголовських партій, які були на послугах у куркульсько-націоналістичної Центральної ради.

В листі з Ананьевом повідомлялося про підсумки виборів: «В тих місцях, де населення ознайомилося з нашою (тобто більшовицькою — Я.Ш.) програмою, голосування безумовно було на нашу користь... За цей час село значно полівішало, симпатії до більшовиків зростають. Декрет про землю проводиться по всьому повіті». («Голос пролетарія», 28 листопада 1917 р., № 46).

Здійснення ленінського декрету про землю тільки на Україні повинно було передати найбіднішому селянству та середнякам 14,7 млн. десятин поміщицької, купецької, удільної та церковної землі, понад 600 тисяч робочих коней, 800 тисяч голів великої рогатої худоби і т. д. Занадто вигодовувались селяни по землі, дуже багато могли вони одержати відразу від революційного перетворення земельних відносин, щоб примусити се зекати таких далеких і непевних Установчих зборів.

Заклики есерів, меншовиків та націоналістів до спокою і витримки, скріби козацьких сотень Центральної ради «приборкати бунтівників»

вже не могли зупинити революційного пориву селянства, яке піднялося на вирішальну боротьбу за землю, за вільне життя.

В селах Херсонщини, як і повсюди на Україні, в цей час проходить геостратична класова боротьба, яка особливо ускладнювалася важким становищем з продовольством. Більшовицькі агітатори надавали цій боротьбі організованих форм, а по-більшовицькому настроєні солдати, які повернулися додому з фронтів або тилових гарнізонів, як правило, очілювали боротьбу селян проти поміщиків та куркулів.

31 жовтня 1917 року «Ізвестия Одесского Совета рабочих депутатов и представителей Армии и флота» повідомили, що «вся земля с. Татарки перейшла у відання земельного комітету, який розподілив її між селянами». Такі ж повідомлення надходили з багатьох сіл та повітів.

Більшовики боролися проти саботажу капіталістів, поміщиків та куркулів, які намагалися задушити революцію «кістлявою рукою голода» і сприяли економічній розруслі в країні. Робітники заводу Гена оголосили селянам Одеского повіту про організацію на Дальницькій вулиці на товариських основах заводу для вироблення землеробного знаряддя і просили їх «підтримати завод своїми замовленнями, обіцяючи швидке і сумілінне виконання останніх». Рада селянських депутатів одностайно постановила надати всіляку підтримку робітникам заводу Гена і сповістили про це селянське населення повіту. («Ізвестия Одесского Совета рабочих депутатов и представителей Армии и Флота», 22 грудня 1917 р., № 214).

В січні 1918 р. розпочався вирішальний наступ трудящих України, очолених більшовиками, проти буржуазно-націоналістичної Центральної Ради. На вулицях Одеси йшли запеклі бої за владу Рад. Селянські дружини билися пліч-о-пліч з робітничими загонами Червоної гардії. «Із сіл,—згадує Г. П. Ачканов, — до клубу Червоної гардії приходило багато хлопців з проханням дати їм зброю і відправити їх разом з робітниками проти гайдамаків. Іх озброювали і відправляли» («Октябрь на Одесщине»; Збірник статей і спогадів, стор. 28, Одеса, 1927 р.). Ці селянські бойові дружини, керовані більшовиками, стали основою для створення червоних партизанських загонів, які відіграли велику роль у встановленні Радянської влади на Одесчині і даліко за її межами.

Під час січневих боїв з гайдамаками селяни навколоїніх сіл підвоювали продовольство «для захисників революції і волі». Під дружним натиском робітників, солдатів, матросів і селян, очолених більшовиками, війська Центральної Ради були розгромлені, і в Одесі 18 січня 1918 року була встановлена Радянська влада. «Голос пролетарія» закликав: «Загальними зусиллями всього трудового населення водрузимо міцно прapor нашої революції над м. Одесою, і хай буде він оплотом робітничої і селянської влади на півдні».

Доцент Я. ШТЕРНШТЕЙН.

СЕКРЕТАРЕВІ КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ

Партійна організація Республіканського Очного госпітalu висловлює велику подяку студентам 5 курсу історичного факультету тт. Сильвестрову і Перетяжко, а також студентов I курсу т. Бахірку за участь в концерті для хворих.

З січня з приводу святкування Нового року співробітники госпітalu і хворі, в тому числі і студент історичного факультету Кирчагін, в госпіталі організували концерт самодіяльності. На цьому концерті виступили тепло зустрінуті слухачами тт. Сильвестров, Перетяжко та Бахірко. Дуже вдячні за увагу і бажаємо всьому колективові студентів добрих успіхів у навчанні.

СЕКРЕТАР ПАРТИЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ОЧНОГО ГОСПІТАЛЮ БОЛЯНІЙСЬКИЙ.

ЛІСТИ *наших* читачів

Початок хороший

З хвилюванням і тривогою чекалими першу свою сесію в університеті. 10-го січня наша група складала перший екзамен (староруську мову).

Систематична, творча підготовка на протязі семестру забезпечує успіх на екзамені. Хоч ми і знали про це — все ж хвилювалися. Хвилювалися і Алла Маруліна, і Валерій Сазонов, і Маша Тюміна. Вже перші відповіді — Тюміної, Маруліної — показали, що студенти добре підготувалися. І ось результат: 19 «відмінно» і 2 «добре». Особливо змістовними були відповіді Булатович, Швець, Мареєвої.

Хочеться розповісти, як ми готовувалися до цього першого іспиту.

Підготовка розпочалася уже в ході практичних занять. Ми з захопленням читали історичні тексти староруською мовою. Граматичний

матеріал був дуже добре поданий нашим викладачем Миколою Олександровичем Рудяковим, а це полегшило його засвоєння.

Для підготовки до екзамену були дані два складні тексти. Та недарма в кабінеті російської мови можна було часто бачити першокурсників, які по одному чи групами цілыми днями старанно вивчали тексти, розбиралі походження слів, їх граматичну будову і т. д. В нашій групі могло бути не 19, а 22 відмінні оцінки, коли б Андреев і Рибаков більш серйозно поставилися до першого екзамену, а Зарубін вчасно склав залік з історії КПРС.

І все ж початок хороший!

Е. ГАНСОВА, А. БОНДАРЕНКО,
студентки III групи I курсу
історичного факультету.

Коротко про наші екзаменаційні справи

В порівнянні з минулою сесією краще пройшов екзамен з геоморфології на II курсі, але все ж таки результати його не можуть задовільнити. З 26-и чоловік 9 одержали «задовільно», чотири — «відмінно», а решта «добре».

Дуже добре пройшов екзамен на V курсі географів з історії географічних відкриттів. Серед студентів цього курсу ніхто не одержав «задовільно». Викладачі Т. П. Федорченко і К. С. Шухгалтер, залишилися задоволеними відповідями студентів і багатьох поставили «відмінно».

М. ЛАРИСОВА.

Це заважає нормальному працювати

Студентська бібліотека займає приміщення, яке зовсім не забезпечує на сьогоднішній день нормальну її роботу.

З 1944 до 1958 року приміщення залишилося тим же, недивлячись на те, що й кількість студентів стаціонару й кількість заочників збільшилась вдвічі. Кімнати видачі і читальні залі не вміщують студентів, що приходять працювати в бібліотеку.

Для одержання книг на абонемент і на читальні залі студентам доводиться довго стояти в чергах, тому що немає можливості відділити видачу літератури для читальних залів від абонементу.

Книгосховище перетворилося на склад книг, в якому немає можливості акуратно розподілити по відділах нові книги, що прибувають. Книги лежать на підлозі біля полиць, що дуже заважає видавці. Крім того, відсутність нормального приміщення, книжкових полищок і т. що книги лежать на підлозі, створює загрозу в пожежному відношенні.

Сподівамось, що адміністрація університету зверне серйозну увагу на ці недоліки. Вони перешкоджають нам нормальному працювати.

Н. Г. ЛІВШИЦЬ,
засновуваюча студентською
бібліотекою.

Шановна редакціє!

В новорічному номері нашої газети «За наукові кадри» вміщено оповідання В. Макарова «Машини времені». В цьому оповіданні є таке місце:

«Лунний університет був ще більше високий, ніж Одесский. Ми приближались до ньому п'ятиметровими шагами (ведь притягнення на Луну в 6 раз менше земного!)».

По-перше, довжина кроку залежить лише від довжини ніг і не залежить від сили тяжіння.

Важкою нормальною людській

крок рівним одному метру, залишається лише припустити, що, у відповідності з законами тодібності геометричних фігур, у автора під час його перебування на Місяці ноги раптом стали довшими в п'ять разів. Іншого пояснення не існує.

Бажано ознайомитися з поясненнями автора оповідання, чому, за його думкою, при зменшенні сили тяжіння в шість разів ноги на Місяці стають довшими лише в п'ять разів?

Земний житель.

Ви їх не знаєте? Познайомтесь...

Хто така Лена Кудас

Кажуть, що хороше далеко зідо-ме, а погане — ще далі. Переїшла всі можливі межі «слава» про Лену Кудас, студентку V курсу філологічного факультету, яку знає якщо б кожний, то принаймі більшість студентів університету. Відома вона й далеко за межами нашого університету не своїми лекціями про труд та моральне обличчя радянської людини, які вона ще недавно читала в місті, а своїми антиморальними вчинками.

Коли ви хочете розповісти про Лену Кудас своєму співбесіднику, і останній не може зрозуміти, про кого ж мова йде, то досить тільки сказати про її зовнішній вигляд, чи ви є зразу ж зрозуміють і підтверджуєте:

— Отака неохайна, не причесана... І перед очима постає людина, це акуратно одягнена і зачесана, без всякої смаку, хоча й з претензією на оригінальність.

«Скажи, хто твій товариш, я скажу, хто ти», — цим прислів'ям можна характеризувати Лену далі, як студентку, що ні з ким з курсу не дружить, за 5 років навчання в групі з жодним студентом нічого спільногого не може знайти. І в той же час вона дружить з невеликим колом лівчаків в університеті, які багато в чому — в легковажній поведінці, в проводженні вільного часу, у байдужому ставленні до налаочання — нагадують одна одну.

На курсі Лену знають як беззромну, брехливу і лініву дівчину, яка чотири роки ледве витягувала сесії, складаючи екзамени всіма нечесними і нахабними засобами, призначуючи свою і товаришів гідність. І в цю зимову сесію Л. Кудас одержала незадовільні оцінки на заліках і іспитах.

Про поведінку Лени і її навчання

неодноразово на кожному курсі говорили товариші, серйозно, по-товарищески вказуючи на її недоліки, намагалися допомогти їй у викоріненні негативних, чужих радянській людині рис. Та лише інколи Лена погоджувалася із зауваженнями товаришів. Звичайно, у кожної людини є свої недоліки, та їх згодом постійно ставати менше. Гадали, що і Лена віправиться. Хай, мовляв, вчиться, батьки ж стараються на неї, може і будуть з неї люди. І сьогодні, мабуть, допущена помилка. Не треба людину жаліти, не треба її потурати, треба таких, як Лена, суверено і справедливо карати.

Легковажно поставилася Лена до свого одруження. Знайомство з випадковою людиною десь на початку 1957 року, кілька зустрічей в перервах між далекими рейсами (гін моряк) привели Лену в ЗАГС на початку червня 1957 р.

Курс і знайомі були приголомшенні таким раптовим одруженням, але сподівалися, що після одруження Лена стане серйознішою. Та помилилися знову. Лена почала лише частіше змінювати манікюр, зачіску тощо. А одного дня на курсі стався анекдотичний випадок. Однокурсники заходили на лекцію в аудиторію № 5 по вул. Радянської Армії і здивовано поглядали на задній стіл, за яким сиділа «незнайома» особа. Особа теж зустрічала кожного звітаннями очима, бо ніхто з нею не вітався. Лише придивившися п'ять разів, деякі здивовано вигукували:

— Лена, та тебе й не вітнані!

Лена так змінила свою зачіску, так переборщила в косметиці, що навіть однокурсники на п'ятому році спільногого навчання не вітнані, прийнявши за незнайому, а тому й не віталися.

Часто можна було побачити Лену вже після одруження щоразу з новою молодою людиною. Їх всіх вони однокурсниками називала «своїм чоловіком».

Ніякого сорому, ніякого почуття морального обов'язку і відповідальності не почуває перед собою і колективом ця 23-річна людина, студентка, яка заплюжить звання радянської студентки, звання радянської людини.

Йдуть комсомольські збори. Один за одним виступають комсомольці і з осудом і обуренням говорять про антиморальну поведінку Лени Кудас, яка дозволила собі в кінотеатрі ім. Горького перед початком сеансу прилюдно зілуватися зі своїм «другом дитинства», як вона його назвала. В цей ліричний момент і зробила малюнок з натури «Легка кавалерія».

І ось Лена стоїть посеред аудиторії, намагаючись уникнути осуду товаришів. І тут вона не зізналася ні в своїх антиморальних вчинках, ні в тому, чи живе вона з чоловіком, чи розійшлася, ні в тому, якими шляхами і засобами дієстає вона гроши на дорогі сукні, дорогоцінністі, предмети розкошів. Ні в чому Лена не зізналася перед товаришами, які хотіли її ще раз допомогти стати на вірний шлях.

Вірно вирішили збори: гнати геть з комсомолу людину, не гідну звання комсомольця.

А Лена після зборів заявила:

— Без комсомолу обійтись, аби залишили в університеті.

Гнати геть з університету! Й місце повинна зайняти чесна грудова людина, яка дорожить ним, яка принесе користь і державі і колективу.

Н. БУЧКО, В. ЛЕВЕНЕЦЬ.

Не такий, як всі

(Фейлетон)

не гірше Горьківського, та й хімічний факультет був непоганий...

Годинник ткав секунди, ті складалися в хвилини, години, дні... Він без жалю проводжав їх. На душі був повний порядок. Штиль.

Та чим близче до зими, тим частіше там зривався вітер. Катастрофічно наслідалася зимова сесія. Відступати було нікуди. Позаду стіною височив деканат. Не було ніякої надії, що сесія пройде десь повз нього, над чи під ним. Ні. Вона сунула просто на нього. Вона обіцяла, що роздушить його по совісті.

Він заметався. Руки все частіше тислися до того місця, де містилося серце. Це наштовхнуло його на велику думку. У нього з'явилася ідея. Запрацювали ноги.

Вони носили його по клініці.

Двері в клініці були білі та чисті.

Не всі душі, що були за цими

дверима, були такі ж білі та чисті...

... Декілька слів — і вони зрозуміли один одного. Лікар близкавично народив довідку про те, що студент Прозоровський хворий.

Але дивні люди в деканаті: вони не повірили йому. Якраз перед цим тут одержали у відповідь на запитання характеристику на студента Прозоровського з Горьківського держуніверситету.

Що задумались, добре. Треба лише, щоб задумались і комсомольці хімфаку. Найпростіший і найшвидший вихід із становища: виключити. Але... найшвидше — не значить найкраще, найрозумніше. Це просто найлегше.

Комсомольці не можуть іти найлегшим шляхом. Треба поставити Прозоровського твердо на землю, треба випалити нещадно з душі його паростки темні і нагарні. Треба, щоб він став повноцінним студентом і людиною.

Потрібні руки... в іжакових рукавицях.

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО.

ПЛАН

ПРОВЕДЕНИЯ ЗИМОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ КАНІКУЛ

(з 24 січня до 8 лютого 1958 р.)

21 січня — Екскурсія студентів в м. Москву (відповідальні Соколов, Розанова).

24 січня — Екскурсія студентів у Болгарію (відповідальна Вахніна).

24 січня — 3 лютого — Поїздка комсомольського активу в Москву для обміну досвідом культурно-масової роботи з вузами столиці (відповідальна Розанова).

25 січня — 6 лютого — Туристський похід в Карпати (відповідальні Krakowський, Шмуклер).

24 січня — Екскурсія студентів країн народної демократії в Київ (відповідальний Кірін).

27 січня — Поїздка спортивного колективу ОДУ в Кишинівський університет (відповідальні Капустін, Шмуклер).

27 січня — Екскурсія студентів країн народної демократії в місто Кишинів (відповідальний Шмуклер).

27 — 29 січня — Екскурсія на Одеську кіностудію (відповідальні Савчук, Горобець).

30. січня — Екскурсія на завод радіально-свердильних верстатів (відповідальна Нагурна).

1 лютого — Екскурсія на дизельелектрохід «Росія» (відповідальна Нагурна).

24 січня — Вечір відпочинку студентів, присвячений закінченню зимової екзаменаційної сесії (відповідає Матіаш, місце проведення — Палац культури за лізничників).

28 січня — Вечір «Студенти країн народної демократії в гостях у піонерів» (відповідальні Матіаш і Гайдай, місце проведення — Палац піонерів).

29 січня — Вечір, присвячений пам'яті Сурікова (відповідає Петренко, місце проведення — Будинок вчених).

23 січня — Лекція із циклу «Наука в боротьбі з реалією» (відповідає Петренко, місце проведення — Будинок вчених).

28 січня — Лекція з циклу «Будова всесвіту» (відповідає Петренко, місце проведення — Будинок вчених).

25 січня — Музичний лекторій: а) Російська класична музика, б) Концерт з творів російських композиторів (відповідає Петренко, місце проведення — Будинок вчених).

Прочитати лекції у віськових частинах на такі теми:

23 січня — 19 лютого — Радянська наука і техніка про шляхи завоювання космосу;

Неумолимо точно постукивал будильник, вкралившись своє «тик-так» в величчути тишину, повисшую в воздухе, заползшую в углы комнаты и притаившуюся в складках одеяла. Тоненький золотистый лучик солнца метнулся по шаловливым пылинкам и упал игриво на угол ослепительно белой простыни. Бессильная рука, перевитая синими жилками, свесилась с кровати и коснулась прохладного пола. Седые волосы сребрятся на белизне наволочки, легкие морщинки рябят высокий лоб и стайкой сбегаются возле глаз.

Глаза... Спокойные и глубокие, умные и бесконечно добрые, понимающие глаза матери. Они кажутся очень усталыми, эти глаза. Сколько горя и страданий видели они, сколько раз в тяжкие часы войны бросали последний взгляд на крышки гроба, поедаемого черным зевом могилы... А после того осеннего дня сорок третьего года, когда они, широко раскрывшись, долго, словно не веря, смотрели на лаконичное извещение о гибели мужа, в них надолго где-то в самой глубине затаилось едва уловимое выражение мучительной боли... Женщина повернула голову и взглянула на квадратик синего-синего неба, окаймленный рамой окна.

Там был свежий, упоительно-свежий весенний воздух, клочья слякоти робко съежились под влажными стволами деревьев, на ветвях которых шептались с прохладным ветерком первые зеленовато-прозрачные листочки. Яркий солнечный свет, за-

полнив всю улицу, казалось, хотел перехлестнуть через многоэтажные громады домов и ворваться в спокойную тишину затемненных дворов и квартир. А в комнате царил дремотный полумрак, нарушаемый единим только ласковым солнечным

точку. Из белой рамки, весело улыбаясь, смотрело лицо молодой девушки. Задорно вздернутый носик, искристые глаза и густые локоны короткой прически. Улыбка открыта, дружеская, располагающая к себе. Мать сама не могла понять, почему

был одну девушку, и, кажется, сна тоже ко мне неравнодушна. Если бы ты знала, какая она хорошая, честная, простая. Мы с ней знакомы уже месяц. Я не писал тебе об этом раньше потому, что не был уверен в своем чувстве.

Люда (так ее зовут) приглашала меня встречать праздник с ее группой третьекурсников. Ты, наверное, поймешь меня, мама. Я всегда приезжал на праздники домой, а тут вдруг... Конечно, ты будешь огорчена, да и сам я очень, очень скучался по тебе. Не знаю, что делать. Мамочка! Напиши мне поскорее.

Если ты попросишь меня приехать, то я сей же час соберусь.

Ну вот как-будто и все. Целую, обнимаю, не сердись.

Витя».

Рука с письмом устало опустилась на одеяло. Мать долго неподвижно лежала, закрыв глаза. Она словно прислушивалась к чему-то, происходящему в самых скровенных углах ее души. Вдруг, порывисто приподняв голову, она протянула руку и взяла со стула, стоящего возле постели, телеграфный бланк, покрытый неровным, разбегающимся почерком больной:

«Выезжай немедленно тчк Я очень больна тчк Мама».

Рука с синими прожилками медленно сдавила голубой листок и разжалась. Комок скатился по одеялу на пол, качнулся и замер около ножки стола. Мать вжалась щекой в мягкое тепло подушки и тихонько, едва слышно заплакала...

посланцем.

Тихо скрипнула дверь. К кровати, осторожно ступая на носках, подошла соседка.

— Ну, как сейчас? Хуже... Эх, Верочка, не постереглись, — протянула она, укоризненно покачав головой. — Но ничего, я уже вызвала врача, скоро должен прийти. А вот тут... Эх, жаль, больны вы, Верочка, а то бы сплюсать заставила.

— Письмо! От сына? — почти выкрикнула женщина с такой страстью надеждой, что соседка поспешила передать ей почтовый конверт с красивой надписью «Первое Май» и тихо вышла из комнаты.

Мать дрожащими, непослушными руками вскрыла конверт. Оттуда выпала, поблескивая лощеной бумагой, чья-то незнакомая фотография. Сердце больной вдруг похолодело... Больно застучало в висках... Она долго не могла совладать с волнением, наконец, усилием воли взяла сея в руки и бросила взгляд на кар-

так приидично изучает каждую черточку лица незнакомки. Нет, она была положительно хороша, эта неизвестная ей девушка!

Наконец, фотография была отложена в сторону, и перед глазами замелькали строки письма.

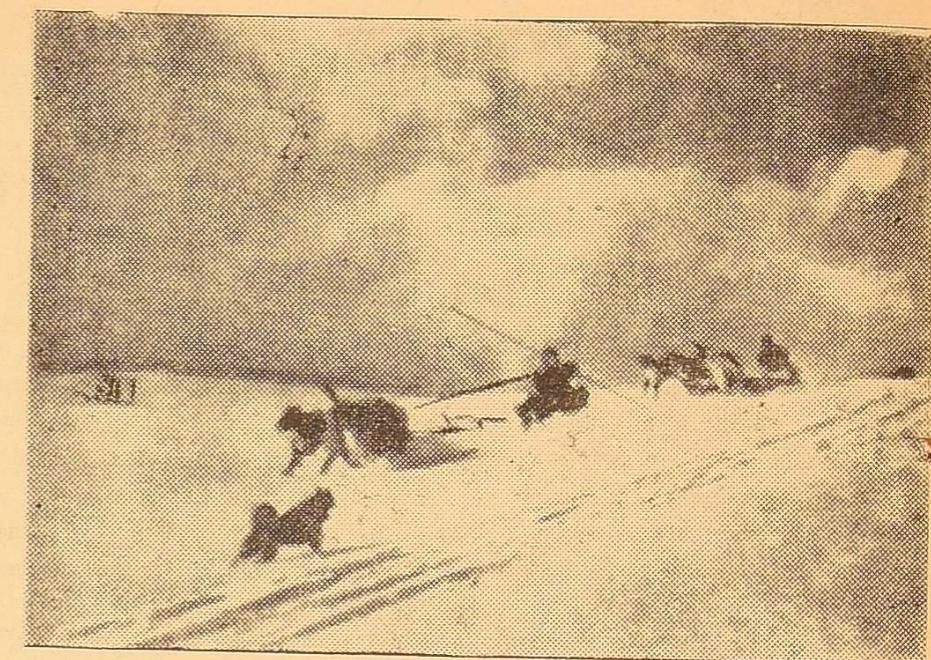
«Дорогая мамочка!

Поздравляю тебя с праздником 1-го Мая!

Как ты поживаешь? В прошлом письме ты писала, что чувствуешь себя хорошо, и вообще все в порядке. Я начал готовиться к экзаменам — ведь четвертий курс не шутка! Сдаю зачеты. Вчера сдал по математике Сергею Антоновичу, познань, я тебе писал? Это тот, у которого пенсне все время падает. Кажется, он был мною доволен. Мама, теперь такое дело. Я долго колебалась, но решил написать, ведь

ты же знаешь, что я никогда ничего не скрывал от тебя и во всем с тобою советовался.

Понимаешь ли... в общем, я полу-

На фото: на далекій півночі.

В ГОДИНИ =ДОЗВІЛЛЯ =

ЧИ ЗНАЄШ ТИ?

ПЛАСТМАСА З СТАЛІ

В США випущено новий матеріал із назвою «девкон», який на 80% складається з сталі, на 20% — з пластмаси. Його можна пилити, свердлити, шліфувати. Девкон твердіє під водою і не піддається впливу багатьох хімічних речовин, масел, розчинників.

МІКРООРГАНІЗМИ
ОЧИЩАЮТЬ ПЛІВКУ

Цінним прикладом використання ферментів мікроорганізмів у промисловості є метод регенерації використаної негорючої кіноплівки за допомогою ферментів, розроблений в Інституті мікробіології АН СРСР.

«Наука и жизнь», № 8, 1957 г.

ФОТОГРАФІЯ,
ЯКУ ПРОЯВЛЯЮТЬ В ПЕЧІ...

В США розроблено новий вид матеріалу для фотографії. Замість паперу, який треба проявляти, фотографії друкуються на пластмасовій плівці, яку проявляють в печі протягом 5 хвилин при температурі 160—170°C. При цьому не потрібні хімікати і темна кімната. Склад плівки і що лежить в основі одержання зображення поки що не опубліковано.

«Техніка молодежі», № 7, 1957 г.

ЕВАПОРОГРАФ

Це прилад, схожий на фотографічну камеру. Він дає змогу бачити в цілковітій темряві людину на віддалі 20 м. або будинок, віддалений від апарата на півтора кілометра. Принцип роботи евапографа полягає в збиранні і відтворенні на спеціальній плівці інфрачервоних променів, що йдуть від предметів, розташованих у полі зору приладу. Зображення можна спостерігати безпосередньо або фотографувати з допомогою камери, вмонтованої в апарат.

«Наука и жизнь», № 2, 1957 г.

ВІКТОРИНА

- 1) Який роман радянського письменника починається словами: «З Новим роком!»?
- 2) Які два «холодних» прізвища зустрічаються в одному з творів радянського письменника?
- 3) Яке одне слово означає називу опери радянського композитора, ім'я одного з героїв романа радянського письменника і називу російської народної казки?

НАЗВІТЬ:

1. 8 п'ес О. М. ОСТРОВСЬКОГО, які названі російськими прислів'ями та приказками.
2. Трьох видатних представників російської літератури, які мають одинакові прізвища.
3. Твір В. В. МАЯКОВСЬКОГО, який називається так само, як і роман Л. М. ТОЛСТОГО.
4. 13 творів О. С. ПУШКІНА, які послужили сюжетами для опер.

В. о. редактора
В. В. ФАШЕНКО.